

BENCHMARK ÉÉN TEGEN EENZAAMHEID

OVERZICHTSRAPPORTAGE 2024

KLANT
AUTEUR(S)
DATUM

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Victor Hoornweg, Toufik Agaroud en Raphaël Wilson
3 december 2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Samenvatting en conclusies benchmark	4
3	Uitkomsten benchmark	5
	3.1 Indeling vragenlijst 2024	5
	3.2 Response vragenlijst 2024	5
	3.3 Actielijn 1: Signaleren en bespreekbaar maken	6
	3.4 Actielijn 2: Doorbreken en duurzaam aanpakken	7
	3.5 Pijler 1: Bestuurlijk commitment	8
	3.6 Pijler 2: Sterk netwerk	8
	3.7 Pijler 3: Betrek mensen, eenzamen zelf	10
	3.8 Pijler 4: Duurzame aanpak	11
	3.9 Pijler 5: Monitoring en evaluatie	12
	3.10 Uitdagingen en ondersteuningsbehoeften	13

1 Inleiding

Het actieprogramma *Eén tegen eenzaamheid* van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft als doel om eenzaamheid in Nederland te verminderen.

In 2024 telt Nederland 342 gemeenten, waarvan 268 gemeenten zijn aangesloten bij het actieprogramma *Eén tegen eenzaamheid*. Het ministerie van VWS ondersteunt deze gemeenten op basis van vijf inhoudelijke pijlers, een toolkit en adviseurs die gemeenten helpen om de aanpak van eenzaamheid vorm te geven.

In opdracht van het ministerie van VWS voert Significant Public sinds 2019 jaarlijks een benchmark uit om het lokale eenzaamheidsbeleid in kaart te brengen. Deze benchmark is gebaseerd op een enquête onder gemeenten. Het ministerie krijgt via de benchmark een actueel overzicht van wat gemeenten over het hele land doen om eenzaamheid te verminderen en te voorkomen. Dit is het laatste jaar dat de benchmark wordt gehouden.

Een gemeente kan met de benchmark de eigen resultaten vergelijken ('benchmarken') met het gemeentelijke, provinciale en landelijk beeld. Op basis van de resultaten ontvangt iedere deelnemende gemeente een online eenzaamheidsmonitor en een samenvattende factsheet. Gemeenten kunnen hiermee hun aanpak eenzaamheid monitoren en bijsturen.

Dit jaar hebben 157 gemeenten meegedaan aan de benchmark, wat neerkomt op een response rate van 59%. In deze rapportage bespreken wij de uitkomsten. Deze rapportage heeft als doel om inzicht te geven in de ontwikkeling van de gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, met als kader de vijf pijlers van *Eén tegen eenzaamheid*.

Om de ontwikkeling ten opzichte van vorig jaren zuiver te meten, tonen we waar mogelijk ook de resultaten van gemeenten die in 2022, 2023 én 2024 hebben deelgenomen aan de benchmark; dit zijn er 89.

De samenvatting van de benchmarkresultaten wordt gegeven in hoofdstuk 2. Daarna volgt een gedetailleerde beschrijving van de resultaten in hoofdstuk 3.

2 Conclusies en samenvatting benchmark

De **eerste conclusie** is dat gemeenten zich actief inzetten om eenzaamheid te verminderen, maar dat de structurele bekostiging van het beleid in toenemende mate een uitdaging vormt. De **tweede conclusie** is dat gemeenten veelvuldig gebruikmaken van de ondersteuning die vanuit het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid wordt geboden, zoals de adviseurs, toolkits en *best practices*.

We vatten de resultaten van de benchmark samen aan de hand van de vijf pijlers van het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

Pijler 1. Bestuurlijk commitment

Het vinden van tijd en geld is een belangrijke uitdaging voor de aanpak van eenzaamheid. Het aantal gemeenten met een structureel budget voor eenzaamheid is gedaald van 34% in 2023 naar 24% in 2024. Het aantal gemeenten met twee tot drie jaar budget is wel iets gestegen (18% in 2023, 21% in 2024). Vrijwel geen enkele gemeente ziet daarentegen bestuurlijk commitment als een belangrijke uitdaging, maar het is ook geen groot thema bij de gemeenteraad. Het thema eenzaamheid is bij 15% van de gemeenten geadresseerd in de gemeenteraad (was 18% in 2023). Daarnaast geeft 37% van de gemeenten aan dat de wethouder zich actief inzet om eenzaamheid te verminderen en te voorkomen (vorig jaar 34%). Denk hierbij aan werkbezoeken en communicatie binnen het thema eenzaamheid.

Pijler 2. Creëer een sterk netwerk

In 2024 heeft 81% van de gemeenten een lokale coalitie (of netwerk) opgezet voor de aanpak van eenzaamheid en dat is vergelijkbaar met 2023. 75% van de gemeenten heeft daarbij een kartrekker aangewezen. Naast de gemeenten zelf spelen zorg en welzijnsorganisaties vrijwel altijd een rol in de lokale coalitie. Daarnaast zitten bibliotheken (85%) en betrokken inwoners (84%) vaak in de lokale coalitie. Ondernemers en de financiële sector komen juist niet vaak in de coalitie voor.

Het betrekken van ondernemers wordt door 43% van de gemeenten als een belangrijke uitdaging beschouwt.

Pijler 3. Betrek mensen met gevoelens van eenzaamheid zelf

Volgens 56% van de gemeenten vormt het betrekken van mensen met eenzaamheid een grote uitdaging. Toch worden eenzame mensen in 55% van de gemeenten betrokken bij het eenzaamheidsbeleid. Gemeenten hebben in hun beleid expliciet aandacht voor specifieke doelgroepen, zoals 'ouderen' en 'mantelzorgers'. De doelgroep met een migratieachtergrond krijgt vaker specifieke aandacht in 2024 (69%) dan in 2023 (60%) – ook als we alleen de het 'vaste panel' van gemeenten vergelijken die sinds 2022 de vragenlijst invulde. In 84% van de gemeenten worden huisbezoeken gehouden aan 75-plussers waar eenzaamheid ter sprake komt. Dit percentage is tussen 2022 en 2024 met 13 procentpunt gestegen onder het vaste panel. Ook het aandeel gemeenten met een meldpunt voor o.a. eenzaamheid is flink gestegen van 46% in 2023 naar 62% in 2024.

Pijler 4. Een duurzame aanpak

Een zeer groot deel van de ondervraagde gemeenten (91%) geeft aan dat zij gebruik maakt van best practices. Daarnaast gebruikt 83% van de gemeenten de adviseurs Eén tegen eenzaamheid. De gebruikerspercentages van de toolkits 'Deskundigheidsbevordering', 'Lokaal beleid' en 'Lokale coalitie' zijn met tenminste 9 procentpunt gedaald. Het gebruik van de toolkit 'Interventies' is daarentegen met 9 procentpunt gestegen.

Pijler 5. Monitoring en evaluatie

In 2024 monitort en evalueert 70% van de gemeenten het lokale eenzaamheidsbeleid. Evaluaties worden regelmatig uitgevoerd in het kader van subsidieverantwoordingen. Vaak wordt de GGD-gezondheidsmonitor voor de monitoring gebruikt.

3 Verantwoording benchmark

Allereerst bespreken we de vragenlijst en de response rate van de enquête uit 2024. Vervolgens tonen we de resultaten per hoofdonderwerp van de benchmark.

3.1 Indeling vragenlijst 2024

De enquête heeft de volgende hoofdonderwerpen:

- Actielijn 1** Signaleren (en bespreekbaar maken)
- Actielijn 2** Doorbreken en duurzaam aanpakken
- Pijler 1** Bestuurlijk commitment
- Pijler 2** Sterk netwerk
- Pijler 3** Betrokkenheid
- Pijler 4** Duurzame aanpak
- Pijler 5** Monitoring en evaluatie

De enquête heeft betrekking op alle leeftijdsgroepen van de bevolking. Aan de hand van interviews met het ministerie van VWS, adviseurs en gemeenten hebben we dit jaar enkele kleine wijzigingen doorgevoerd ter verduidelijking van de vragenlijst.

3.2 Response vragenlijst 2024

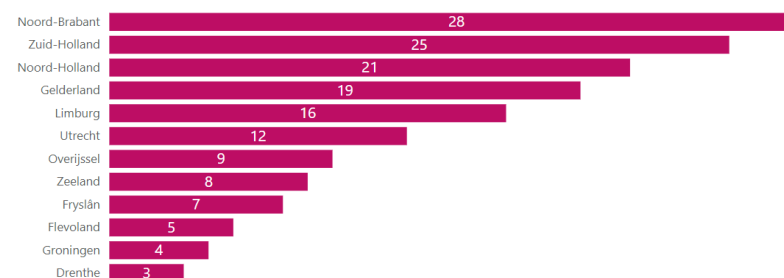
Van de 268 gemeenten die deelnemen aan het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid, hebben 157 respondenten de vragenlijst ingevuld. Daarmee is het responspercentage 59%. Dit percentage komt redelijk overeen met de response rate uit eerdere jaren (62% in 2022, 66% in 2023).

In figuren 1 en 2 is een overzicht te zien van de spreiding van de respons, verdeeld over de provincies. De response is goed verspreid over heel Nederland, al is in Drenthe, Overijssel, Fryslân en Groningen het aantal ingevulde vragenlijsten betrekkelijk laag ten opzichte van het aantal gemeenten in de provincie.

Figuur 1. Landelijke spreiding ingevulde enquêtes

Figuur 2. Respons naar provincies

Let op, per vraag kan de respons lager uitvallen, omdat respondenten de mogelijkheid hebben om een vraag over te slaan. Indien mogelijk presenteren we ook de resultaten van het 'vaste panel' van 89 gemeenten dat de benchmarkvragenlijst in 2022, 2023 én 2024 heeft ingevuld.

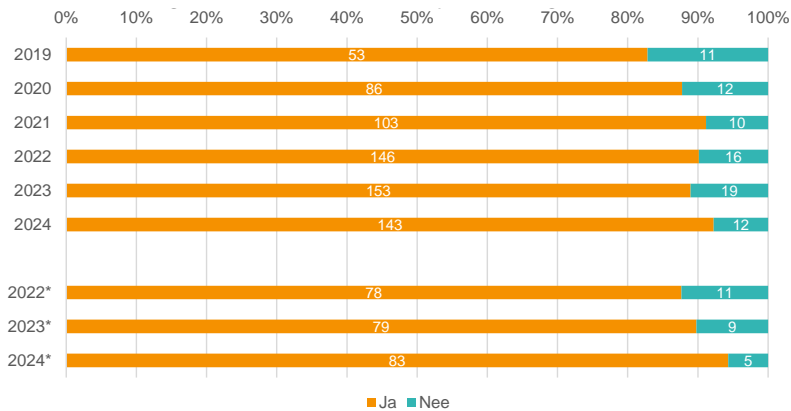
3.3 Actielijn 1: Signaleren en bespreekbaar maken

De eerste actielijn gaat over hoe gemeenten eenzaamheid onder de aandacht brengen en wat gemeenten doen om eenzaamheid te signaleren.

Activiteiten aanvullend aan de landelijke campagne

Figuur 3 laat zien dat 92% van de gemeenten in 2024 meedoet aan de landelijke Week tegen Eenzaamheid. In de vorige drie jaren was de deelname ook rond de 90%. De onderste drie rijen in het figuur zijn gemarkeerd met een asterisk en verwijzen naar de 88 gemeenten die in 2022, 2023 én 2024 hebben deelgenomen aan de benchmark. Binnen deze groep is het aantal deelnemers aan de Week tegen Eenzaamheid gestegen van 79 gemeenten in 2023 naar 83 gemeenten in 2024.

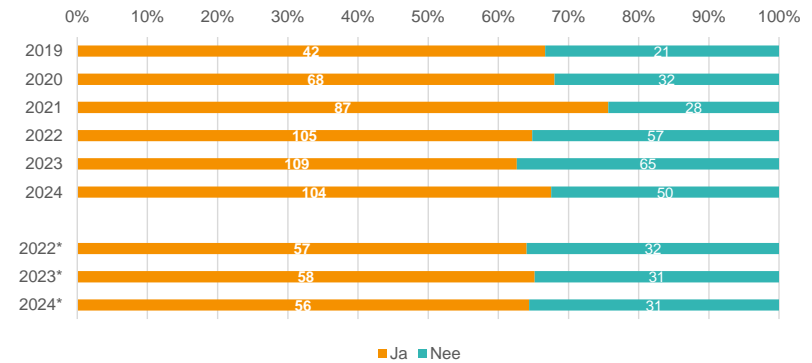
Figuur 3. Doet uw gemeente mee aan de landelijke Week tegen Eenzaamheid?

* Vast panel van gemeenten dat in 2022, 2023 én 2024 heeft meegedaan aan de benchmark.

In 2024 maakt 68% van de gemeenten gebruik van het landelijk communicatiemateriaal van de Week tegen Eenzaamheid. Enkele gemeenten geven aan dat zij spreken over de 'Week van de ontmoeting'.

Figuur 4. Maakt uw gemeente gebruik van het landelijk communicatiemateriaal van de Week tegen Eenzaamheid?

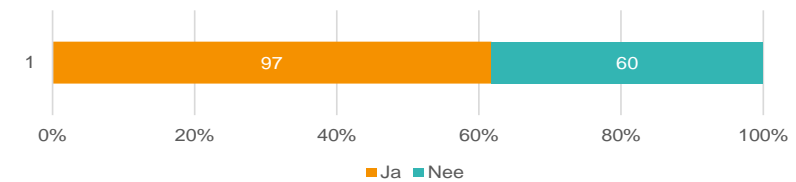

* Vast panel van gemeenten dat in 2022, 2023 én 2024 heeft meegedaan aan de benchmark.

Meldpunt

Figuur 5 laat zien dat 62% van de gemeenten een meldpunt heeft voor (onder andere) eenzaamheid dat voor iedereen toegankelijk is. Dat is een flinke toename ten opzichte van 2023, toen 46% gemeenten zei te beschikken over "een digitaal of telefonisch signaalpunt voor eenzaamheid" dat voor iedereen toegankelijk is. Deze toename is vergelijkbaar onder het 'vaste panel' van gemeenten.

Figuur 5. Is er een meldpunt voor (onder andere) eenzaamheid in uw gemeente, voor iedereen toegankelijk?

3.4 Actielijn 2: Doorbreken en duurzaam aanpakken

De tweede actielijn is gericht op het doorbreken van eenzaamheid. Naast de inhoudelijke pijlers stelt het ministerie van VWS hiervoor tools en adviseurs beschikbaar.

Gebruik van tools van het programma Eén tegen eenzaamheid

Figuur 6 toont in hoeverre gemeenten in 2024 gebruikmaken van ondersteuningsmiddelen die het ministerie van VWS in het kader van het verminderen en voorkomen van eenzaamheid ter beschikking heeft gesteld. 83% van de gemeenten maakt gebruik van de adviseurs Eén tegen eenzaamheid. Onder het 'vaste panel' van gemeenten die de afgelopen drie jaar hebben deelgenomen aan de benchmark, is de bekendheid van de adviseurs gestegen en het gebruik van adviseurs stabiel.

Binnen het 'vaste panel' is de databank 'Effectieve interventies' van Movisie minder vaak onbekend in 2024 (3%) dan in de 2023 (13%). Ook het gebruikerspercentage is in het vaste panel hoger in 2024 (60%) dan in 2023 (54%). Over de gehele steekproef is in 2024 het gebruikerspercentage van de databank 'Effectieve interventies' 54%.

Dit jaar zijn nieuwe toolkits ontwikkeld door het ministerie van VWS, maar deze toolkits waren nog niet in gebruik toen de benchmark-vragenlijst werd afgenomen. Het gebruik van drie toolkits is duidelijk gedaald, zowel als we kijken naar de gehele steekproef als naar het 'vaste panel' die de afgelopen drie jaar hebben deelgenomen aan de benchmark. Onder het vaste panel daalde het gebruikerspercentage van de toolkit 'Deskundigheidsbevordering' van 38% in 2023 naar 29% in 2024. Ook het gebruikerspercentage van de toolkit 'Lokaal beleid' is binnen het vaste panel gedaald van 47% in 2023 naar 38% in 2024. De toolkit 'Lokale coalitie' heeft binnen het vaste panel eveneens een lager gebruikerspercentage in 2024 (45%) dan in 2023 (55%). Wel zijn er meer gemeenten bekend met deze toolkit (10% onbekend in 2023, 4% onbekend in 2024).

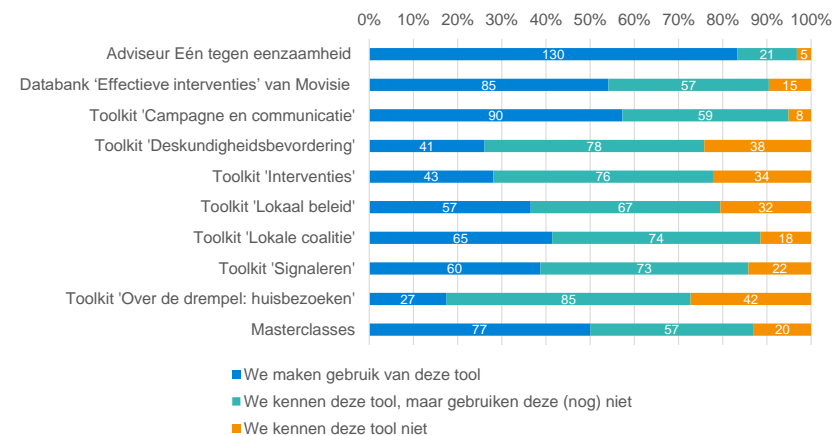
Slechts 17% van de gemeenten in de gehele steekproef maakt in 2024 gebruik van de toolkit 'Over de drempel: huisbezoeken'. Binnen het vaste panel schommelt het

gebruik van deze toolkit van 20% in 2022 naar 30% in 2023 naar 22% in 2024. De onbekendheid met de toolkit is wel gedaald binnen het vaste panel (29% onbekend in 2023, 24% in 2024, 20% in 2024).

Het gegeven dat een gemeente geen gebruikmaakt van een specifieke toolkit betekent overigens niet dat de gemeente niets in dat kader verricht. 84% van de gemeenten legt bijvoorbeeld huisbezoeken af waarin het thema eenzaamheid aan bod komt (zie **Figuur 12** in paragraaf 3.7), maar niet iedere gemeente maakt daarbij gebruik van de toolkit 'Over de drempel: huisbezoeken'.

De daling in het gebruik geldt bovendien niet voor alle toolkits. De toolkit 'Interventies' is binnen het vaste panel praktisch even vaak gebruikt in 2023 (29%) als 2024 (30%). Bovendien is het gebruik van de toolkit 'Signaleren' gestegen. Binnen het vaste panel is dit een stijging van 37% in 2023 naar 46% in 2024.

Figuur 6. In welke mate worden de volgende producten en diensten van het Actieprogramma Eén tegen eenzaamheid ingezet in uw gemeente?

3.5 Pijler 1: Bestuurlijk commitment

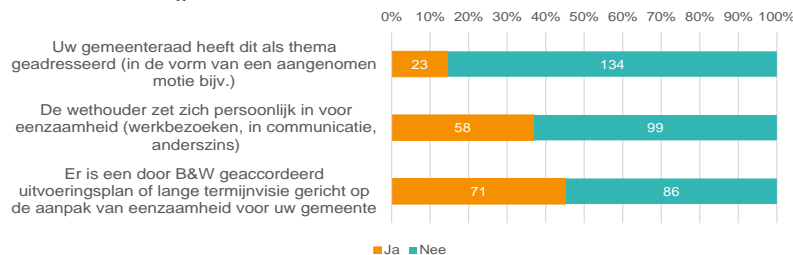
De pijler bestuurlijk commitment gaat over het politiek-bestuurlijke draagvlak voor de aanpak van eenzaamheid.

Bestuurlijk commitment

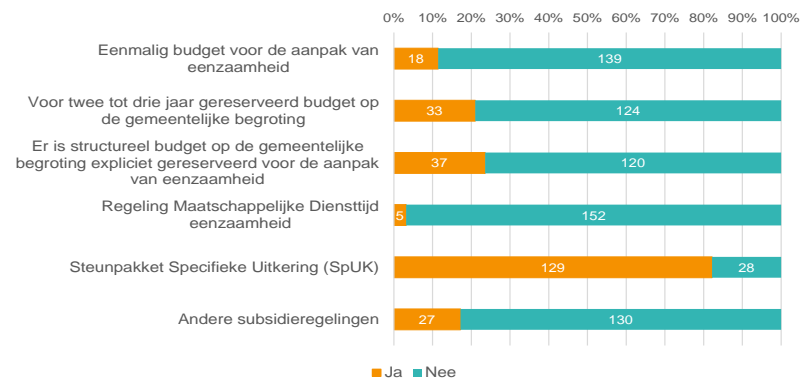
Het bestuurlijk commitment voor het thema eenzaamheid is vrij stabiel gebleven ten opzichte van vorig jaar. Figuur 7 toont alleen de gegevens van 2024. 15% van de gemeenten heeft het thema eenzaamheid geadresseerd in de gemeenteraad (was 18% in 2023). In 2024 geeft 37% van de gemeenten aan dat de wethouder zich actief inzet om eenzaamheid te verminderen en te voorkomen (vorig jaar 34%). Van de gemeenten heeft 45% in 2024 een door B&W geaccordeerd uitvoeringsplan of langetermijnvisie gericht op de aanpak van eenzaamheid (vorig jaar 43%).

Ten aanzien van de financiering voor de aanpak van eenzaamheid (figuur 8) zien we dat 24% van de gemeenten structureel budget vrijmaakt voor de aanpak van eenzaamheid (was 34% in 2023 en 37% in 2022). Het aantal gemeenten dat voor twee tot drie jaar budget heeft gereserveerd op de begroting is wel gestegen van 18% in 2023 naar 21% in 2024. Sinds vorig jaar kunnen gemeenten gebruikmaken van het steunpakket Specifieke Uitkering (SPUK) en 82% van de gemeenten doet dit ook (was 91% in 2023). Binnen het 'vaste panel' zijn er in de afgelopen drie jaar vrijwel geen wijzigingen op het gebied van bestuurlijk commitment te zien.

Figuur 7. Wat beschrijft het bestuurlijke commitment ten aanzien van eenzaamheid het beste voor uw gemeente?

Figuur 8. Hoe is in uw gemeente de financiering voor de aanpak van eenzaamheid geregeld?

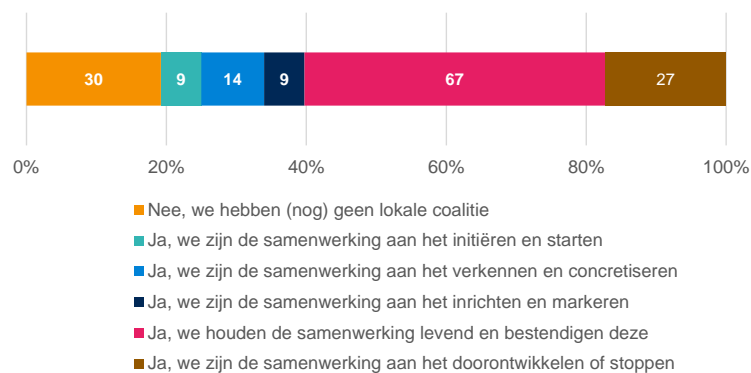
3.6 Pijler 2: Sterk netwerk

Pijler 2 gaat over het opzetten van een lokale coalitie of netwerk, wie daarbij betrokken zijn en wat hun rol daarbij is.

Een sterk netwerk

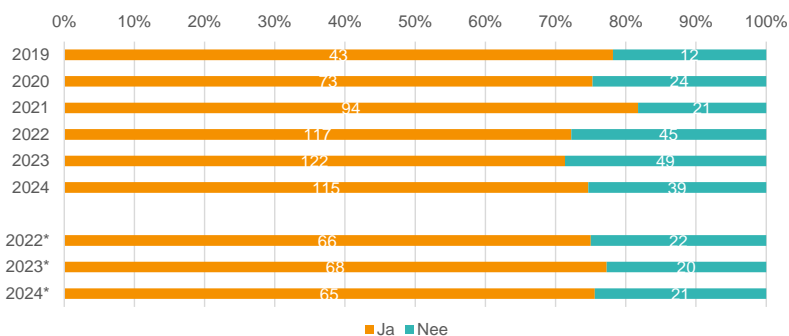
In 2024 geeft 81% van de gemeenten aan dat ze een lokale coalitie of netwerk hebben opgezet voor de aanpak van eenzaamheid en dat is iets lager dan in 2023 (83%). Het grootste deel hiervan houdt deze samenwerking levend en bestendigt deze. 15% van de gemeenten is de samenwerking aan het initiëren of starten of aan het verkennen en concretiseren.

Figuur 9. Is er een lokale coalitie of lokaal netwerk opgezet in uw gemeente voor de aanpak van eenzaamheid?

In 2024 stelt 75% van de gemeenten dat er een kartrekker is aangewezen om de coalitie of het netwerk te faciliteren (Figuur 10). Dit percentage is de afgelopen drie jaar vrij stabiel gebleven.

Figuur 10. Is er een kartrekker aangewezen om de coalitie/het netwerk te faciliteren?

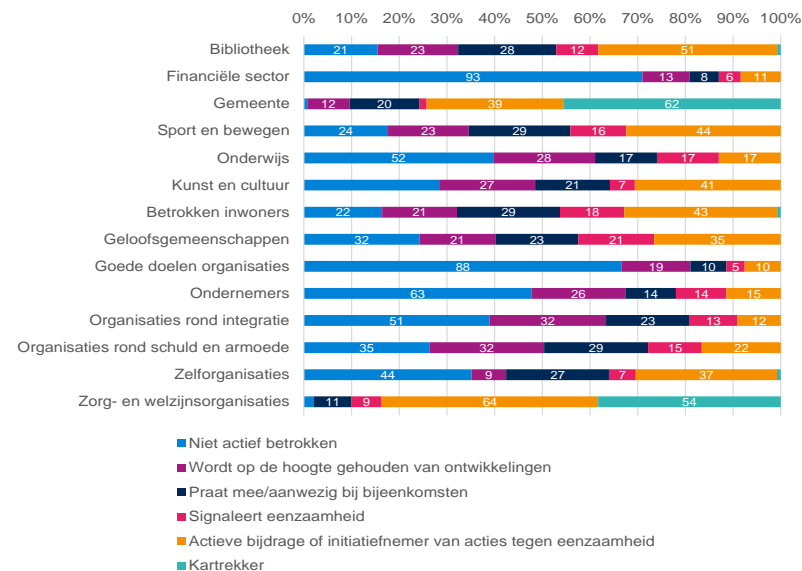
* Vast panel van gemeenten dat in 2022, 2023 én 2024 heeft meegedaan aan de benchmark.

Welke partijen dragen op welke manier bij aan het netwerk?

Figuur 11 toont de samenstelling van de lokale coalitie in 2024. De coalities leunen grotendeels op zorg- en welzijnsorganisaties en gemeenten. Deze organisaties worden vrijwel altijd betrokken in de lokale coalitie en zijn ook relatief vaak de kartrekker. Bibliotheken zijn dit jaar toegevoegd als antwoordcategorie en zijn in 85% van de gemeenten actief betrokken bij de lokale coalitie. Betrokken inwoners, nog een nieuwe antwoordcategorie, zijn bij 84% van de respondenten onderdeel van de lokale coalitie.

Ondememers en de financiële sector zijn niet vaak actief betrokken bij het netwerk. Dit geldt ook voor de nieuwe categorie 'goede doelenorganisaties'.

Figuur 11. Samenstelling lokale coalitie

Noot: Getallen in rechthoeken zijn absolute aantallen. Bij zeer kleine rechthoeken zijn de getallen weggelaten.

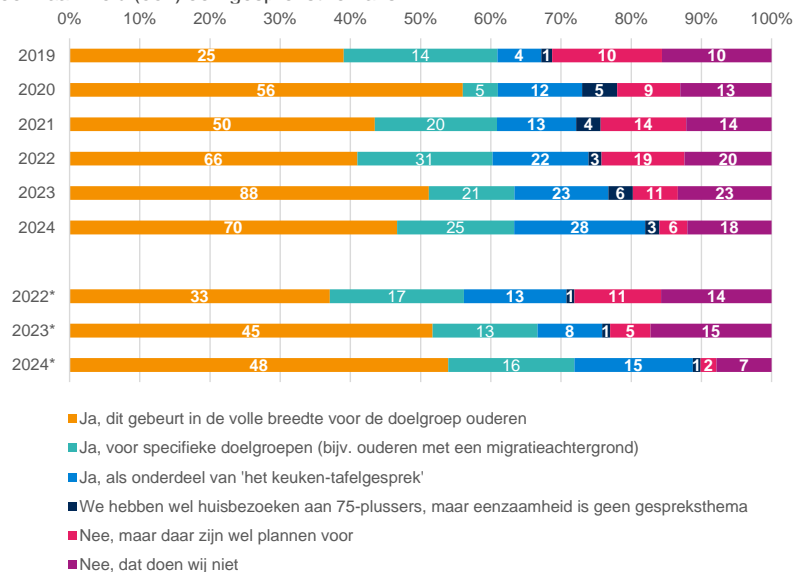
3.7 Pijler 3: Betrek mensen, eenzamen zelf

Pijler 3 gaat over het betrekken van mensen met eenzaamheidsgevoelens in het vormgeven van de lokale aanpak van eenzaamheid.

Actief opzoeken

In 2024 brengt 84% van de gemeenten huisbezoeken aan 75-plussers waarbij eenzaamheid een gespreksthema is (Figuur 12). Wanneer we ons richten op de 87 gemeenten die in 2021, 2022 en 2023 de benchmark hebben ingevuld, dan valt op dat eenzaamheid in steeds meer gemeenten besproken wordt tijdens de huisbezoeken aan 75-plussers. Overigens geven sommige gemeenten aan dat zij zich specifiek richten op 80-plussers in plaats van de 75-plussers.

Figuur 12. Vindt in uw gemeente een bezoek plaats aan 75-plussers, waarbij eenzaamheid (ook) een gespreksthema is?

* Vast panel van gemeenten dat in 2022, 2023 én 2024 heeft meegedaan aan de benchmark.

Net als voorgaande jaren, worden de meeste huisbezoeken door vrijwilligers en door welzijnsorganisaties verricht (zie Figuur 13). Er is geen verschuiving te zien in de verhouding tussen deze groepen. Bij de categorie 'Anders' worden onder meer sociaal makelaars, dorpsondersteuners' en ouderenadviseurs genoemd.

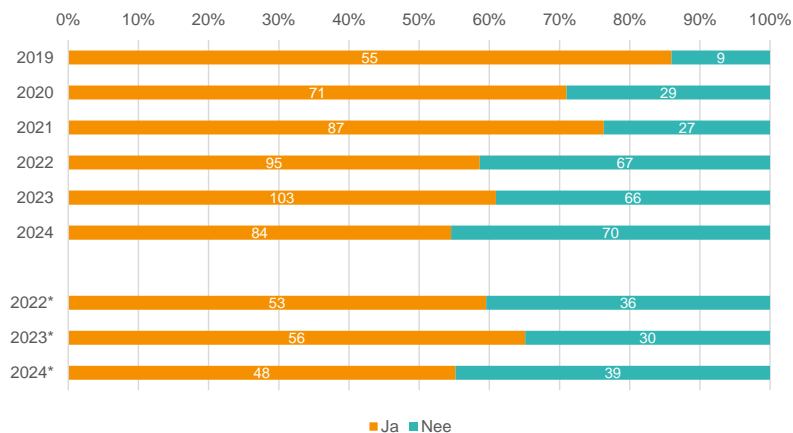
Figuur 13. Wie voert de huisbezoeken uit?

Betrokken bij organisatie en ontwikkeling van activiteiten en bij beleid

Eenzame mensen worden in 55% van de gemeenten betrokken bij het beleid om eenzaamheid te verminderen en te voorkomen. Dit aandeel is lager dan vorig jaar (61%), maar toen werd gevraagd of 'eenzame mensen of hun vertegenwoordigers' betrokken werden in het beleid – de vertegenwoordigers zijn dit jaar weggelaten omdat het onvoldoende duidelijk is wie dat zijn. Binnen het vaste panel van 87 gemeenten die de afgelopen drie jaar heeft meegedaan, is betrokkenheid van eenzame mensen gedaald van 65% naar 55%.

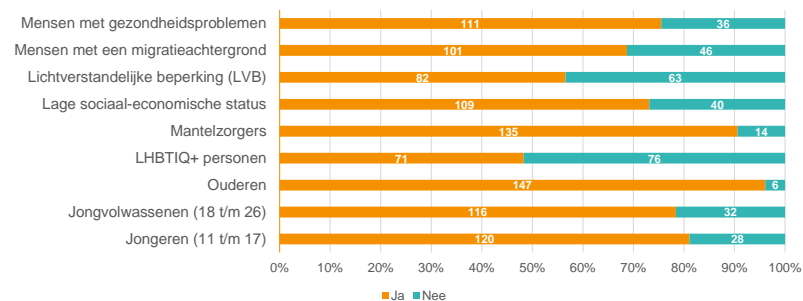
Figuur 14. Worden eenzame mensen betrokken bij het beleid om eenzaamheid te verminderen en te voorkomen?

* Vast panel van gemeenten dat in 2022, 2023 én 2024 heeft meegedaan aan de benchmark. Voor 2024 werd gevraagd naar de betrokkenheid van 'eenzame mensen of hun vertegenwoordigers'.

Figuur 15 toont of gemeenten in hun lokale aanpak expliciet aandacht hebben voor specifieke doelgroepen. Vrijwel alle gemeenten hebben aandacht voor ouderen, maar een groot aantal gemeenten richt zich ook op mantelzorgers, jongeren, jongvolwassenen, mensen met gezondheidsproblemen en mensen met een lage sociaaleconomische status. Vorig jaar had 60% van de gemeenten in het kader van eenzaamheid specifiek aandacht voor mensen met een migratieachtergrond en nu is dat 69%. Ook binnen het vaste panel van gemeenten is de aandacht voor mensen met een migratiegroep gestegen van 45% in 2022 naar 63% in 2023 en naar 69% in 2024. Voor LHBTIQ+-personen geldt dat zij, net als vorig jaar, minder vaak specifieke aandacht ontvangen binnen de lokale aanpak eenzaamheid. Dat wil overigens niet zeggen dat deze aandacht er niet is, maar dat gemeenten deze doelgroepen niet actief onderscheiden binnen de aanpak.

Figuur 15. Heeft uw gemeente in de lokale aanpak aandacht voor een van de volgende doelgroepen?

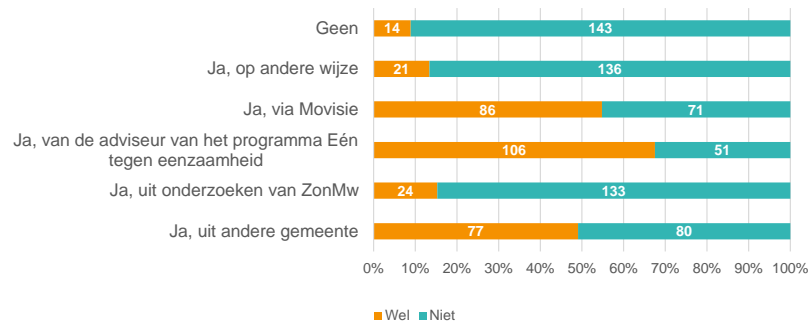
3.8 Pijler 4: Duurzame aanpak

De pijler over duurzame aanpak stimuleert gemeenten om zich te richten op bewezen effectief beleid.

Duurzaamheid van de aanpak van eenzaamheid

Figuur 16 toont op welke manieren gemeenten in 2024 gebruikmaken van best practices. Net als vorig jaar stelt slechts 9% van de gemeenten dat zij geen gebruikmaken van best practices op het gebied van eenzaamheid. Er is een lichte toename in het gebruik van best practices die door ZonMw worden ondersteund (34% in 2022, 13% in 2023 en 15% in 2024). Gemeenten laten zich relatief vaak informeren over best practices door adviseurs Eén tegen eenzaamheid (67%), Movisie-databank (54%) en andere gemeenten (49%).

Figuur 16. Maakt uw gemeente gebruik van *best practices* op het gebied van eenzaamheid?

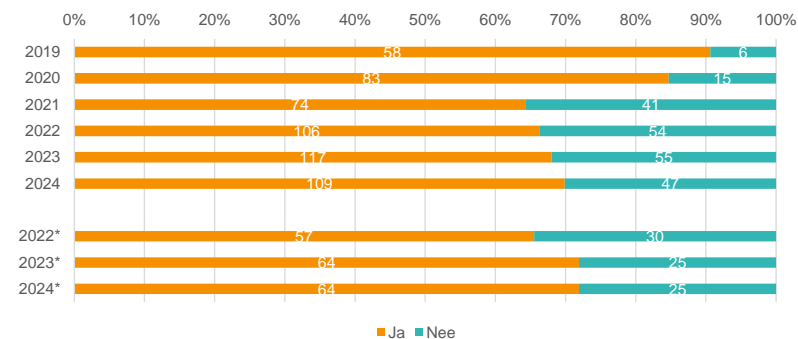
3.9 Pijler 5: Monitoring en evaluatie

De pijler monitoring en evaluatie helpt gemeenten om te bepalen hoe de lokale aanpak van eenzaamheid eventueel verbeterd kan worden.

Monitoring en evaluatie (intern)

In 2024 monitort en evalueert 70% van de gemeenten de aanpak eenzaamheid. Het aandeel gemeenten dat het eenzaamheidsbeleid monitort en evalueert neemt sinds 2021 langzaam toe. Onder het vaste panel is de mate van monitoring echter gelijk gebleven. Uit de toelichting op het antwoord blijkt dat vooral de GGD-gezondheidsmonitor vaak wordt gebruikt bij de evaluatie van de aanpak eenzaamheid. Sommige gemeenten benoemen de monitoring, die wordt verricht in het kader van de SPUK/GALA, subsidie-verantwoording. Andere gemeenten geven aan dat zij binnenkort de aanpak eenzaamheid gaan evalueren ten opzichte van de nulmeting in 2019.

Figuur 17. Stelling: de gemeente monitort en evalueert de activiteiten en projecten gericht op het doorbreken van eenzaamheid.

* Vast panel van gemeenten dat in 2022, 2023 én 2024 heeft meegedaan aan de benchmark.

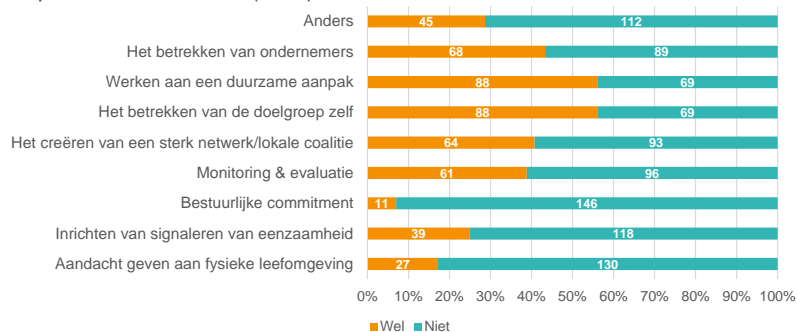
3.10 Uitdagingen en ondersteuningsbehoeften

We hebben gemeenten gevraagd wat zij zien als de grootste uitdaging en ondersteuningsbehoefte in de aanpak van eenzaamheid. Figuur 18 toont de grootste uitdagingen van 2024 en figuur 19 van 2023.

Vorig jaar werd 'Het betrekken van de doelgroep zelf' nog het vaakst genoemd als de grootste uitdaging terwijl in de jaren daarvoor het 'Werken aan een duurzame aanpak' het meest werd genoemd. Dit jaar worden beide aspecten door 56% van de gemeenten gezien als een grote uitdaging in de aanpak van eenzaamheid. Andere veelgenoemde uitdagingen zijn 'Het betrekken van ondernemers', 'Het creëren van een sterk netwerk/lokale coalitie' en 'Monitoring & evaluatie'. Twee categorieën zijn dit jaar nieuw toegevoegd, te weten 'Inrichten van signaleren van eenzaamheid' (25% genoemd) en 'Aandacht geven aan fysieke leefomgeving' (17% genoemd). Vrijwel geen van de gemeenten ziet 'bestuurlijke commitment' als grote uitdaging en ondersteuningsbehoefte.

Binnen de categorie 'Anders' noemt 29% van de gemeenten 'tijd en geld' als de grootste uitdaging. Vooral kleine gemeenten geven aan moeite te hebben om voor het onderwerp eenzaamheid apart tijd vrij te kunnen maken. Ook wordt genoemd dat het moeilijk is om mensen met eenzaamheid écht te bereiken.

Figuur 18. Grootste uitdagingen en ondersteuningsbehoeften in de gemeentelijke aanpak van eenzaamheid (2024)

Figuur 19. Grootste uitdagingen en ondersteuningsbehoeften in de gemeentelijke aanpak van eenzaamheid (2023)

